12. 3. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Prokura

Ve smlouvě máme napsáno, že za druhou stranu jedná prokurista. Zajímalo by nás, kdo je to prokurista a co všechno vlastně může činit?

Co se rozumí prokurou je uvedeno v ustanovení § 14 obchodního zákoníku (zákon č. 513/1991 Sb.).

Prokurou zmocňuje podnikatel fyzickou osobu (prokuristu) ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu podniku, i když se k nim jinak vyžaduje zvláštní plná moc. Jedná se tedy vlastně o způsob zmocnění, který může použít pouze podnikatel.

Zmocnění prokuristy se zakládá zvláštní plnou mocí (prokurou) a prokurista je tedy zmocněncem podnikatele. Prokurista je oprávněn jednat za podnikatele ve všech věcech souvisejících s provozováním podnikatelova podniku. Tím se prokura stává obsahově nejširším zmocněním.

Prokuru lze udělit i více osobám. V takovém případě může každá z těchto osob buď zastupovat podnikatele samostatně, nebo je k tomu potřeba souhlasu buď všech případně alespoň dvou z nich. Tato skutečnost musí plynout ze zápisu v obchodním rejstříku (viz následující odstavec).

Prokura (a prokurista) se povinně zapisuje do obchodního rejstříku. Jde o zápis tzv. konstitutivní. To znamená, že účinky prokury nastávají až jejím zápisem do obchodního rejstříku. Do té doby není prokurista oprávněn za podnikatele jednat, a to bez ohledu na to, že mu podnikatel prokuru již udělil. Byla-li prokura udělena více osobám, musí návrh na její zápis do obchodního rejstříku obsahovat i určení, zda každý prokurista může jednat samostatně, popř. kolik prokuristů musí jednat společně.

Prokura zahrnuje všechny úkony při provozu podniku s výjimkou práva zcizovat nemovitosti (zcizením nemovitosti se rozumí např. její prodej, koupě či výměna) a práva zatěžovat nemovitosti (např. zřízením věcného břemene nebo dáním nemovitosti do zástavy). I tato oprávnění mohou být v prokuře zahrnuta, za předpokladu, že se tak stalo výslovným uvedením v rozhodnutí o udělení prokury.

Podnikatel nemůže vůči třetím osobám rozsah oprávnění prokuristy nijak omezit. To znamená, že i kdyby prokura či vnitřní předpis podnikatele obsahovaly seznam záležitostí, které nemůže prokurista bez souhlasu jiných osob činit, a prokurista by takové omezení nerespektoval, nemá to na platnost jednání prokuristy vliv (tedy kupř. smlouva, kterou prokurista s třetí osobou v rozporu s omezením uzavřel, je platná). To samozřejmě nevylučuje odpovědnost prokuristy vůči podnikateli za takovéto jednání.

Obchodní zákoník upravuje i způsob, jakým se musí prokurista podepisovat. Prokurista se podepisuje tak, že k firmě (názvu, jménu a příjmení) podnikatele připojí vedle svého podpisu dodatek označující prokuru – „prokurista“ nebo zkratku „p. p.“ či „p. p. a.“ (per procuram).

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti
- Zjednodušení rozvodového řízení – aktuální právní úprava vs. změny, které zavádí rozvodová reforma
- Ochrana klimatu a výroba zboží v roce 2024: uhlíkové clo a změny v emisních povolenkách
- Poskytování informací zadavatelem v zadávacím řízení
- Zásady pro spolupráci obcí s developery a možnost dohody na změně územního plánu
- Jak mohou firmy těžit z EU Taxonomie? Příklady konkrétních příležitostí ve třech sektorech
- Změny v bezplatných emisních povolenkách: na koho dopadnou a jak se na ně připravit?
- Investice do společné věci v nesezdaném soužití
- K povinnosti zaměstnance vrátit zaměstnavateli rozdíl mezi stálou a dosaženou mzdou při uplatnění konta pracovní doby
- Holdingy a zneužití práva při výplatě podílu na zisku.
- Technická novela zákona o zadávání veřejných zakázek vejde v účinnost už 16. 7. 2023